

NOB-1/2012.
(NOB-33/2010-2014.)

J e g y z ő k ö n y v *

az Országgyűlés **Nemzeti összetartozás bizottságának**
2012. február 13-án, hétfőn, 11 óra 05 perckor
a Parlament földszint 1. számú tanácstermében
megtartott üléséről

**A jegyzőkönyv eredeti hitelesített példánya az Országgyűlés Levéltárában megtalálható.*

Tartalomjegyzék

<i>Napirendi javaslat</i>	3
<i>Az ülés résztvevői</i>	4
<i>Elnöki bevezető, a napirend elfogadása</i>	5
<i>A magyar nemzeti értékekről és a hungarikumokról szóló törvényjavaslat (T/5539. szám) (Általános vita)</i>	5
<i>Dr. Andréka Tamás (VM) szóbeli kiegészítője</i>	6
<i>Kérdések, vélemények</i>	7
<i>Dr. Andréka Tamás (VM) válasza</i>	8
<i>Határozathozatal</i>	9
<i>A kommunista diktatúra által kitelepítettek, valamint az őket befogadók emlékének megörökítéséről szóló határozati javaslat (H/5540. szám) (Általános vita)</i>	9
<i>Dr. Rétvári Bence államtitkár (KIM) szóbeli kiegészítője</i>	9
<i>Kérdések, vélemények</i>	10
<i>Dr. Rétvári Bence államtitkár (KIM) válasza</i>	11
<i>Egyebek</i>	12
<i>Hozzászólások, javaslatok</i>	13
<i>A Horvát Köztársaság Európai Unióhoz történő csatlakozási szerződésének kihirdetéséről szóló törvényjavaslat (T/5841. szám) (Általános vita)</i>	17
<i>Sinka László főosztályvezető (KÜM) szóbeli kiegészítése</i>	17
<i>Kérdések, vélemények</i>	19
<i>Ódor Bálint államtitkár (KÜM) hozzászólása és válasza</i>	20
<i>Határozathozatal</i>	20

Napirendi javaslat

1. A magyar nemzeti értékekről és a hungarikumokról szóló törvényjavaslat (T/5539. szám)
(Általános vita)
2. A kommunista diktatúra által kitelepítettek, valamint az őket befogadók emlékének megörökítéséről szóló határozati javaslat (H/5540. szám)
(Általános vita)
3. Egyebek

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: **Dr. Szili Katalin** (Független), a bizottság alelnöke

Révész Máriusz (Fidesz), a bizottság alelnöke

Ékes Ilona (Fidesz)

Dr. Hoppál Péter (Fidesz)

Kószegi Zoltán (Fidesz)

Szabó Vilmos (MSZP)

Szávay István (Jobbik)

Kalmár Ferenc András (KDNP)

Dr. Stágel Bence (KDNP)

Helyettesítési megbízást adott

Potápi Árpád János (Fidesz) Révész Máriusznak (Fidesz)

Dr. Kovács Ferenc (Fidesz) Ékes Ilonának (Fidesz)

Dr. Hoppál Péter (Fidesz) megérkezéséig Dr. Stágel Bencének (KDNP)

Kószegi Zoltán (Fidesz) megérkezéséig Kalmár Ferenc Andrásnak (KDNP)

Meghívottak részéről

Hozzászólók

Dr. Andréka Tamás főosztályvezető-helyettes (Vidékfejlesztési Minisztérium)

Dr. Rétvári Bence államtitkár (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium)

Ódor Bálint államtitkár (Külügyminisztérium)

Sinka László főosztályvezető (Külügyminisztérium)

Lukács Gabriella könyvtáros (Országgyűlési Könyvtár Információs Szolgálat)

(Az ülés kezdetének időpontja: 11 óra 05 perc)

Elnöki bevezető, a napirend elfogadása

DR. SZILI KATALIN (Független), a bizottság alelnöke, a továbbiakban ELNÖK: Tisztelt Képviselőtársaim! Elkezdjük mai ülésünket. Engedjék meg tisztelt képviselőtársaim, kedves vendégeink, hogy köszöntsem önöket a 2012. év tavaszi ülésszakának első ülését megelőző első bizottsági ülésünkön. Tájékoztatom önöket, hogy Potápi Árpád elnök urat Révész Máriusz képviselő úr, Kovács Ferenc alelnök urat Ékes Ilona képviselő asszony, Hoppál Péter képviselő urat Stágel Bence képviselő úr és Kőszegi Zoltán képviselő urat pedig Kalmár Ferenc képviselő úr helyettesíti, így megállapítom, hogy a bizottságunk határozatképes.

Tisztelt Képviselőtársaim! A kiküldött napirend értelmében az írásos meghívóban három napirendi pontot jeleztünk, de tájékoztatom önöket, hogy napirend kiegészítési javaslattal fogok élni. A kiküldött napirend értelmében először a magyar nemzeti értékekről és hungarikumokról szóló törvényjavaslatot, ami T/5539. számon került bejegyzésre, ezt fogjuk tárgyalni; majd ezt követően a kommunista diktatúra által kitelepítettek, valamint az őket befogadók emlékének megörökítéséről szóló országgyűlési határozati javaslatot, ami a H/5540. számot viseli. Ezt követően kerülne sor az egyebek napirendek tárgyalására; és az egyebek után pedig a T/5841. számú törvényjavaslatot tárgyaljuk, ami a Horvát Köztársaság Európai Unióhoz történő csatlakozásáról szóló szerződés kihirdetéséről szól.

Így ezzel együtt kérdezem a tisztelt bizottságot, hogy elfogadja-e ezt a napirendi javaslatot. (Szavazás.) (Jelentkezésre.) Szót kért, Száway képviselő úr?

SZÁVAY ISTVÁN (Jobbik): Igen. Köszönöm szépen. Üdvözlöm tisztelettel a bizottság tagjait az új évben. Annyit szeretnék javasolni, és inkább most mondom, mint a legvégén, hogy múlt héten több bizottság előtt is bent volt a nemzetiségek jogairól szóló törvény módosításához egy javaslat, ugyanis annak idején a jogalkotó nem szabályozta az időközi választások kérdését és ezt kívánják most rendezni. Most ez a héten még nincsen napirenden, a bizottság elébe ment, úgyhogy szeretném javasolni, hogy a bizottságunk következő ülésén már csak azért is, mert magát a törvényt is tárgyaltuk, ez a javaslat kerüljön be ide. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Azt hiszem, képviselőtársaim nevében is mondhatom, egyetértünk a felvetéssel, és a következő ülésünkön ezt napirendre vesszük,

Ugyanakkor még mielőtt hozzákezdénénk a napirendek tárgyalásához, kérném, hogy szavazzanak képviselőtársaim a napirendről. (Szavazás.) Köszönöm.

Megállapítom, hogy a bizottság egyhangúlag elfogadta a napirendet, és engedjék meg, hogy Szilágyi Péter munkatársunkat külön köszöntsem, aki február 1-jétől főállásban ellátja a bizottság mellett a teendőket és jó munkát kívánunk Péternek!

A magyar nemzeti értékekről és a hungarikumokról szóló törvényjavaslat (T/5539. szám) (Általános vita)

Tisztelt Képviselőtársaim! Rá is térünk az első napirendi pontunkra, ami a magyar nemzeti értékekről és hungarikumokról szóló törvényjavaslat, T/5539. számon.

Köszöntöm dr. Andréka Tamás főosztályvezető-helyettes urat, aki a Vidékfejlesztési Minisztérium részéről a kormányt képviseli.

Tisztelt Képviselőtársaim! Mielőtt azonban a vitát megkezdjük, tájékoztatom önöket, hogy a Hungarikum Szövetség tagjai is jelen vannak a bizottsági ülésünkön, akiket szintén köszöntök, és tájékoztatom önöket arról is, hogy néhány fontos érvet, állásfoglalást ők is a

rendeletünkre bocsátottak írásban a törvénnyel kapcsolatosan. Akinek szükséges, ez Szilágyi Péter munkatársunknál, illetőleg a bizottság titkárságánál hozzáférhető.

Elsőként kérdezem a kormány képviselőjét, hogy kívánja-e kiegészíteni, illetve kérem, hogy egészítse ki szóban a törvényjavaslatot.

Öné a szó, főosztályvezető-helyettes úr!

Dr. Andréka Tamás (VM) szóbeli kiegészítője

DR. ANDRÉKA TAMÁS (Vidékfejlesztési Minisztérium): Köszönöm szépen, elnök asszony. Tisztelettel köszöntöm a bizottság tagjait.

A kormányt e törvényjavaslat elkészítésére két határozatban is felhívta az Országgyűlés az elmúlt időszakban, konkrétan a 77/2008-as OGY határozattal, illetve a 122/2008-as OGY határozattal.

Nehéz helyzetben volt az előkészítés során a kormány, ugyanis egy olyan törvényjavaslat fekszik most a képviselők asztalán, ami gyakorlatilag azt kívánja meghatározni jogi eszközökkel, ami álláspontunk szerint gyakorlatilag meghatározhatatlan, amire nemzeti szinten büszkék vagyunk, amit a kultúránk olyan fajsúlyos elemének tekintünk, hogy ezzel kiállunk a széles nyilvánosság elé, és amivel saját magunkat, mint magyarokat azonosítani tudjuk. Éppen ezért az előkészítés során arra törekedtünk, hogy lehetőség szerint mennél inkább egy kerettörvény kerüljön megalkotásra, ami egyrészt a fogalmak tekintetében eligazítást ad, tehát próbálja orientálni a hungarikum, illetve a nemzeti érték fogalmának meghatározásán keresztül, hogy miről is kíván a normaszöveg rendelkezni, valamint annak az alapjait fekteti le, hogy milyen eljárásban, milyen rendben kerülnek ezek az értékek meghatározásra, illetve kiválasztásra. Ez tekinthető egy alulról építkező piramisszerű rendszernek, melynek az alján a települési önkormányzatok számára biztosítunk lehetőséget arra, hogy a saját területükön, működési körzetükben gyűjtőmunka keretében felmérjék azokat a kincseket, amiket ők értékeknek és fontosnak tartanak. A következő szint a megyék szintje, ahol a települési önkormányzatok által összegyűjtött értékeknek egy további rendszerezése, illetve szortírozása történik.

Mindemellett párhuzamosan létezik a törvény rendszerében egy úgynevezett ágazati érték kategória, ahol az egyes ágazatokért felelős minisztériumok keretében zajlik egy kiválasztási folyamat, és a rendszer tetején pedig a nemzeti értékek találhatók, melyek a Magyar Értéktárban kerülnek rögzítésre egy szervezet keretében, mégpedig a Hungarikum Bizottság munkájának eredményeként. A Hungarikum Bizottság a későbbiekben pedig ezen nemzeti értékek köréből választja ki azokat a csúcserkéket, csúcsteljesítményeket, amelyeket hungarikumnak tekinthetünk a törvény rendelkezései szerint.

Bizonyos, a köznyelvben, szóhasználatban hungarikumnak tekinthető kategóriákra jellemezhetünk bizonyos kategóriákat úgy, hogy azok materializálódnak valamilyen termék előállítási folyamatban jelennek meg, és így a kereskedelemnek, a piacnak is részét tudják képezni. Ezen termékek vonatkozásában kívánunk segítséget adni ezek promócióját, illetve magasabb piaci pozícióját biztosítandó, egy tanúsító védjegy bevezetésével, melynek lebonyolításáért a vidékfejlesztési miniszter kap megbízatást és ez a továbbiakban piaci értékkel is bírva kívánja ezeknek a termékeknek a forgalmazását elősegíteni.

A Hungarikum Bizottságot a lehető legszélesebb körben javasoljuk feltölteni tagokkal, gyakorlatilag kettő kivételével valamennyi minisztérium érintett lenne benne. Ez a kettő a Honvédelmi, illetve a Külügyminisztérium, akik nem szerepelnek benne, de emellett helyet kapnának benne a Magyar Tudományos Akadémia, a Magyar Művészeti Akadémia képviselői, a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatalának képviselője, továbbá a határon túli magyar közösségek is delegálhatnak tagot és az Országgyűlés számára is biztosítjuk a képviselőnek a delegálását. Ez a bizottság végezné, terveink szerint, a nemzeti értékeknek a gyűjtését, rendszerezését, továbbá a hungarikumoknak a kiválasztását. Természetesen

magában egy ilyen bizottság nem rendelkezhet azzal a szakmai tudással, ami ehhez a munkához szükséges lenne, ezért a törvényjavaslat biztosítaná, hogy a Hungarikum Bizottság munkáját szakbizottságok segítsék, egyes szakterületek vonatkozásában javaslattételi lehetőséggel, a Hungarikum Bizottság döntésének a biztosítására.

Az előkészítés során igen széles körben folytattunk egyeztetést, több körben is, gyakorlatilag másfél év alatt készült el a törvényjavaslat. Igyekeztünk a lehető legteljesebb mértékig önmérsékletet tanúsítani, hogy nehogyan véletlenül az a vád érhesse az előkészítő vidékfejlesztési tárcát, hogy az élelmiszeripar számára kíván, bár az élelmiszeriparnak jelentős termékeit a köznyelvben hungarikumnak tekintünk, de igyekeztük elkerülni még a gyanúját is annak, hogy itt egyfajta agrár-irányba szeretnénk terelni ezt a törvényjavaslatot. És aki elolvassa, az ezzel valószínűleg ugyanerre az eredményre jut, hiszen például a Hungarikum Bizottság tagjai közül mindössze egyetlenegy tagot delegálhat az agráriumért felelős miniszter. Ugyanakkor magának a bizottságnak a titkársági, tehát az operatív teendőit a Vidékfejlesztési Minisztériumra testálja a törvényjavaslat, de ez pusztán egy titkársági munkát, tehát előkészítő munkát és nem döntéshozatali szerepet jelent.

Röviden ennyit kívántam elmondani. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Tisztelt Képviselőtársaim! Ma az általános vitára alkalmasságról kell döntenünk, illetőleg bizottsági előadót kell majd állítanunk.

Képviselőtársaim, önöket illeti a szó.

Kalmár Ferenc képviselő úr.

Kérdések, vélemények

KALMÁR FERENC ANDRÁS (KDNP): Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Asszony! Tisztelt Bizottság! Röviden inkább kérdés, megjegyzés. Hozzám például a magyarországi cigányzenészek fordultak, annak egyesülete fordult, hogy a cigányzene legyen hungarikummá nyilvánított. Na most, az a folyamat, amit ön elmondott, hogy elindulunk a választókerületekből és így jön felfele megyei szintre és így tovább országos szint, így nem vesznek-e el bizonyos dolgok, hiszen most ha erre a cigányzenére gondolok például, mint magyar hungarikum, ez nem egy körzethez vagy megyéhez kötött, hanem országos, mondjuk, egy országos valamit ki tud bejavasolni?

ELNÖK: Köszönöm szépen. Ha megengedik képviselőtársaim, akkor én az elnök jogával nem visszaélve, de akkor én is, most nem adom át külön az elnöklést, de akkor tennék néhány képviselői megjegyzést, illetőleg kérdést.

Egyrészt, hogy a hungarikumok kiválasztásánál van a 11. szakaszban szabályozva, hogy ki mindenki tehet javaslatot. Itt nem tudom, nem tették-e megfontolás tárgyává, hogy parlamenti képviselők vagy egyáltalán a parlament tehet-e javaslatot.

Másrészt pedig a kérdésem az, hogy van-e arra kötelezettség, vagy ha nincs, szükséges-e szabályozni azt, hogy esetleg évente legyen valamilyen hivatalos közlönyben vagy valahol közzététele annak, ami a hungarikumokat jelenti, és nem tennék-e megfontolás tárgyává, ahogy a Magyar Értéktárat nemzeti értéktárnak hívjuk. Én azt gondolom, hogy önmagában az egész érzületéhez, illetőleg a filíngjéhez ennek az egész törvénynek sokkal inkább ez illene, de ezek csak megjegyzések, illetőleg kérdések voltak főosztályvezető-helyettes úrhoz. Én egyébként magam általános vitára alkalmasnak tartom, és azt szeretném még a képviselőtársaimnak tájékoztatásul elmondani, hogy nem ezen a héten, hanem a jövő héten lesz ennek a törvényjavaslatnak az általános vitája a mostani tervek szerint.

Kérdezem, kíván-e még bárki szólani. Szávay István képviselő úr jelzi, hogy szólani szeretne.

Képviselő úr, öné a szó!

SZÁVAY ISTVÁN (Jobbik): Köszönöm szépen a szót. Tisztelettel üdvözlöm én is önt, illetve a kedves vendégeinket is.

Több helyen megjelennek a határon túli magyar közösségek, illetve azok képviselői, ami jó és helyes, azt szeretném külön kiemelni. Két kérdésem lenne.

Mind a 7., mind a 11. § úgy fogalmaz: a 7. § (2) bekezdése: a határon túli magyar közösségek a saját gyűjteményeik adatainak Magyar Értéktárba történő felvételét kérhetik; illetve a 11. §: hungarikummá nyilvánításra javaslatot tehetnek a határon túli magyar nemzeti közösségek. Számomra ez egy kicsit tág, hogy mit jelent az, hogy a határon túli magyar nemzeti közösségek, ezt konkrétan hogy gondolják, ki számít nemzeti közösségnek, ki tehet itt javaslatot, kell-e itt mindenképpen valamilyen szervezeti formához ragaszkodni? Nem tudom, a határon túli közösségnek számít-e például egy helyi önkormányzat, egy települési önkormányzat, amelynek van egy, nem tudom olyan gyűjteménye vagy bármi olyan, amit hungarikummá lehet nyilvánítani. Érzésem szerint ebbe a megfogalmazásba ez nem biztos, hogy belefér, ezt esetleg javítanám, vagy javasolnám pontosabban némileg tisztázni, hogy ez mit jelent, de várom ezzel kapcsolatban az ön véleményét.

Amit mindenképpen aggályosabbnak tartok, az a 13. § HB tagjai: a határon túli magyar közösségek által delegált 3 fő, kik lennének, milyen módon megválasztva, ki számít közösségnek, ki delegál milyen formában, melyik régióból, ki jelölhető, ki delegálható ebbe a testületbe, erre a kérdésre szíveskedjék még válaszolni. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Amennyiben nincs további kérdés, vélemény, akkor öné a szó fősztályvezető-helyettes úr.

Dr. Andréka Tamás (VM) válasza

DR. ANDRÉKA TAMÁS (Vidékfejlesztési Minisztérium): Köszönöm szépen. A cigányzene, mivelhogy ez alapvetően nem kötődik valóban helyhez, ezért az ágazati értéktáron keresztül tud a nemzeti értékek közé bekerülni. Éppen ezért találtuk ki ezt a kategóriát, hogy ágazati értékek, hiszen vannak olyan értékek, amik valóban nem helyi jellegűek, hanem országosan elterjedtek. Ugyanakkor, ha van valahol egy olyan cigányzenekar, amelyik kellő hírnévre tesz szert, akkor az például a helyi értéktárba vagy a megyei értéktárba bekerülhet, illetve azon keresztül kerülhet föl a nemzeti értékek közé.

Elhangzott egy kérdés elnök asszony részéről, hogy képviselő tehet-e javaslatot. Alapvetően az volt az elképzelésünk, hogy egyedi igények ne merülhessenek fel, ezért úgy fogalmaztuk meg, hogy közösségek javasolhatnak, ugyanakkor azt nem definiáltuk, hogy mit tekintünk közösségnek. Igazából ezzel az volt a célunk, hogy hirtelen ne ömöljön be millió szám javaslat, és ne lehetetlenítse el ezt a munkát; ez megfontolás tárgya, módosító javaslatokat nagyon szívesen várunk ezzel kapcsolatban, hogy milyen irányba változtassunk a normaszöveget. Ez volt egyedül egy alapvetés, hogy egyéni javaslatokkal ne kelljen foglalkoznia a Hungarikum Bizottságnak.

A közzététellel kapcsolatban van rendelkezés a törvényjavaslatban, mégpedig a 16. szakasz (2) bekezdés d) pontja alapján, a Hungarikum Bizottság évente közzéteszi a Hungarikumok Gyűjteményét a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő hivatalos értesítőben, valamint internetes honlapján.

A Magyar Értéktár nemzeti értéktárrá való átnevezése. A törvényjavaslat jelenleg úgy rendelkezik, hogy a Magyar Értéktárban vannak a nemzeti értékek, ez egy elnevezés kérdése, lehet nemzeti értéktár is, nem volt ezzel kapcsolatban más elképzelés, Magyar Értéktárként kezeltük az elejétől fogva ezt a kategóriát.

A határon túli közösségek vonatkozásában azt tudom mondani, hogy nincs meghatározva szervezeti forma, itt is pusztán annyi, hogy közösségről van szó, tehát

csoportról, több személyről, nem pedig egyedi indíttatású javaslatokról. Ugyanakkor a Hungarikum Bizottság kiválasztásának a szempontjaival kapcsolatban, a törvényjavaslat végén, a felhatalmazások között a kormány kap felhatalmazást ennek a részletes szabályainak a meghatározására, illetve a Hungarikum Bizottság működését kormányrendeletben határozza meg, tehát a későbbiekben végrehajtási rendelet szintjén kerül meghatározásra. Köszönöm szépen.

Határozathozatal

ELNÖK: Köszönöm szépen. Tisztelt Képviselőtársaim! Az első kérdésem, hogy a tisztelt bizottság támogatja-e a törvényjavaslatnak az általános vitára alkalmasságát. Kérem képviselőtársaimat, szavazzanak! *(Szavazás.)* Köszönöm. Megállapítom, hogy a bizottság az általános vitára alkalmasságot egyhangúlag támogatta.

Bizottsági előadót kell állítanunk. Kérdezem képviselőtársaimat, hogy ki vállalná szívesen ennek az ismertetését. Kalmár Ferenc képviselő úr. Kérdezem a bizottságot, egyetért-e azzal, hogy Kalmár Ferenc képviselő úr ismertesse, kérem, szavazzunk! *(Szavazás.)* Köszönöm. Megállapítom, hogy a bizottság egyhangúlag támogatta, hogy Kalmár Ferenc képviselő úr legyen ennek a bizottsági előadója majd az általános vitában.

Köszönjük főosztályvezető úrnak a tájékoztatást.

A kommunista diktatúra által kitelepítettek, valamint az őket befogadók emlékének megörökítéséről szóló határozati javaslat (H/5540. szám) (Általános vita)

Képviselőtársaim, áttérünk a második napirendi pontunkra. Köszöntöm dr. Rétvári Bence államtitkár urat és Gaál Gergelyt, munkatársát.

Rátérünk a kommunista diktatúra által kitelepítettek, valamint az őket befogadók emlékének megörökítéséről szóló országgyűlési határozati javaslat megtárgyalására. Itt szintén az általános vitára alkalmasságról kell képviselőtársaim döntenünk, majd bizottsági előadót állítanunk.

Államtitkár úr, öné a szó!

Dr. Rétvári Bence államtitkár (KIM) szóbeli kiegészítője

DR. RÉTVÁRI BENCE államtitkár (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): Köszönöm szépen. Elnök Asszony! Tisztelt Bizottság! Rövid leszek, maga a határozati javaslat sem hosszú. Hatvan évvel ezelőtt zajlottak a kitelepítések Budapesten, illetőleg a Hortobágyra, ezeknek kíván emléket állítani ez a határozat. Három évig folytak ezek a deportálások, kitelepítések, tehát egy konkrét időpontot nem tudunk megmondani, hogy mikor kezdődtek, de 60 éve folyamatban voltak, több tízezer honfitársunkat vitték akár a Hortobágyra, akár Budapestről el. Az egyik az 13.670 fő, a másik pedig 10.000 fő. Az ő emléküket nem örökítette meg a rendszerváltás korábban, azoknak a törvényeknek a sora, amelyek akkor keletkeztek, hiszen 1996-ig nem volt ez a terület kutatható, addig voltak zártak ezek az iratok, éppen ezért az első jogszabály, amelyik velük kapcsolatos, csak 2000-ben kormányrendeleti szinten keletkezett. Éppen ezért a rendszerváltáskor sok mindenkit megkövetett a magyar kormányzat, sok mindenkinek az emlékét, történelmi igazságérzetét jogszabályba is, vagy állami irányítás egyéb jogi eszközébe foglalta, ők maradtak egyedül a kitelepítettek, akikről ilyen nem történt, márpedig a számuk nem kevés, 20-25 ezer főről beszélhetünk.

Ez a határozati javaslat azért is különbözik a többitől, hiszen a fő iránya az nem az, hogy egész egyszerűen elítéli a kommunizmus rémtetteit vagy leszögezi, hogy mik történtek akkor, hanem az őket befogadóknak az emlékére futtatja ki - ha élhetek ezzel a kifejezéssel - az egész javaslatot. Hogy volt egy embertelen rendszer, aki a társadalom peremére akart szorítani egyes embereket, főleg Budapesten vagy a Jugoszláv határsávban, és őket ahova

kitelepítették vagy ahol dolgozniuk kellett, ahol meg kellett húzniuk magukat, az ott élő emberekben ez barátságot, befogadást, emberségességet indukált. Tehát, a legnagyobb embertelenség a magyar emberekben mégis a legnagyobb összefogást hozta létre, hiszen, akiknek semmije nem volt, vagy akiket azzal akartak büntetni, hogy másokat hozzájuk így beköltöztettek, azok tudták egymást segíteni, és nagyon emberséges formák alakultak ki az ilyesfajta együttélésre az esetek elsősorban többségében. Ezért hívja fel a határozat arra a különböző államigazgatási szerveket, önkormányzatokat, civileket, egyházakat, hogy ott, ahol ilyesfajta kitelepítések történtek, ott ennek az összefogásnak, egymás segítségének az emlékét őrizzék is meg.

Több település van már Magyarországon, ahol különböző emléktáblák vagy különböző oszlopok vagy más műemlékek rögzítik ennek a tényleg emberséges összefogásnak a településein az embereknek a nevét, illetőleg a tavalyi év óta már egy központi emlékműve is van a kitelepítéseknek, egy abszolút hungarikum - ha az előző napirend után mondhatok egy ilyen kifejezést -, egy üvegbetomból készült emlékmű az I. kerületben, ez az első kitelepítéssel kapcsolatos emlékmű. Sok minden más: kényszermunkatáborról, málenkij robotról, sok másról emlékművek találhatóak voltak Magyarországon az elmúlt 20 évben is, de az első hortobágyi emlékmű és az első budapesti kitelepítésekkel kapcsolatos emlékmű egy évvel ezelőtt keletkezett csak Magyarországon, pedig 25 ezer emberről beszélünk, tehát erről szól ez a javaslat, nyilván mást nem kíván tartalmazni. Nagyon sokféle rémtette volt a kommunizmusnak, de azok mind már megjelentek más jogszabályokban, más határozatokban, ez most egy hiányt próbál meg ez által pótolni. Köszönöm szépen, és kérem a támogatásukat.

Kérdések, vélemények

ELNÖK: Köszönöm szépen államtitkár úr. Képviselőtársaim, önöket illeti a szó.
Ékes Ilona képviselő asszony, azt követően pedig képviselő úr.
Ékes Ilona!

ÉKES ILONA (MSZP): Köszönöm szépen. Azt gondolom, hogy ez egy fontos előterjesztés és mindenféleképpen támogatom. Én a címében érzem azt, hogy kicsit túl tág, és ezt lehet, hogy érdemes lenne pontosítani akár úgy, hogy a Rákosi-rendszer diktatúrája által '50 és '53 között, ezzel a betoldással, ha lehetne, akkor érné el azt a célját, hogy erre az időszakra vonatkozóan, nem pedig általánosságban. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen.
Szabó Vilmos képviselő urat illeti a szó.

SZABÓ VILMOS (MSZP): Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Asszony! Államtitkár Úr! Szeretném jelezni, hogy támogatom az előterjesztésben megfogalmazottakat. De azt is szeretném jelezni, hogy módosító indítványt nyújtottunk be, amely azt kezdeményezi, hogy ne csak a kommunista, hanem a XX. századi diktatúrák által kitelepítettek, valamint az őket befogadók emlékének megörökítéséről szóljon a törvény, már amennyiben a Magyar Országgyűlés helyesen erről ilyen formában megemlékezik és fejezi ki elismerését. És ennek a gondolatnak megfelelően, a módosításban azokat a megfogalmazásokat átveztük, ami megfelel a XX. századi diktatúrák által kitelepítettek címnek, tehát a Horthy és a Rákosi-rendszer által elkövetett önkény áldozatai – nem mondom végig -, tehát ezeket vezetjük végig. Tehát, miközben támogatom az általános vitára alkalmasságot, módosító indítványt nyújtunk be, ezt szerettem volna elmondani.

ELNÖK: Köszönöm szépen. További vélemények.

Szávay István képviselő úr.

SZÁVAY ISTVÁN (Jobbik): Köszönöm szépen. Csak egy mondatot hadd szabadjon, Szabó képviselőtársam. Én megértem, hogy az utódpárt képviselőjében kellemetlen egy ilyen törvénnyel találkozni, de nem teljesen értem, amire gondol képviselőtársunk, és kicsit úgy érzem, hogy még inkább talán el kívánja maszatolni ennek a törvénynek az eredeti szándékát. Ha szabad öntől megkérdezni, nem tudom, hogy kiket vagy milyen formában telepítettek még ki konkrétan a XX. században szervezett formában, feltételezem, hogy nem a második világháború utolsó éveire gondol, hiszen azok nem kitelepítések voltak, hanem deportálások, és azzal azt hiszem már bőségesen foglalkoztunk az elmúlt 20 évben. De tényleg kíváncsi lennék, hogy pontosan mire gondol képviselőtársam, már csak azért is, hogy meg tudjuk fontolni nyilván esetleg ennek a javaslatnak a támogatását.

Államtitkár úrhoz annyit szeretnék mondani, illetve kérdezni. A javaslat szándékával maximálisan egyetértek és örülök, hogy ezzel foglalkozunk, nem is hiszem, hogy ezt túlzottan kellene bizonygatnom. Én inkább egy-két dolgot mondanék, amit én hiányolok ebből a tervezetből. Picit félmegoldásnak érzem, még akkor is, ha államtitkár úr említette, hogy több különböző témával már foglalkoztunk a diktatúrák kapcsán. Itt ugye kifejezetten csak a kitelepítésekről van szó, de nincsen szó azokról a borzalmakról, amik a kitelepítésekkel együtt jártak. A kitelepítéseknek velejárója volt sok esetben a kényszermunka is, amelynek a megjelenése is lehet, hogy érdemes lenne. A kitelepítettektől elvették a tudományos fokozataikat: az értelmiségiectől, illetve a kitelepítés sok esetben lakhelyelhagyási tilalommal és vagyonelkobzással is járt, ami sok esetben azt jelentette, hogy közeli rokonok sem találkozhattak adott esetben évekig egymással, ha csak az egyik sújtotta őket, lehet, hogy utazni éppen tudtak volna, csak éppen pénzük nem volt rá, vagy fordítva.

Tehát a javaslatot támogatva és annak a szándékával maximálisan egyetértve és üdvözölve, ezeknek a szempontoknak a megjelenítését kiegészítésként azért üdvösnék tartanánk ebben a javaslatban, hiszen úgy gondoljuk, hogy a kitelepítéseknek ezek a borzalmak, amiket említettem, szoros velejárói, következményei voltak. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen.

Szabó Vilmos képviselő úr reagálni kíván Szávay István képviselő úr által elmondottakra.

SZABÓ VILMOS (MSZP): Köszönöm szépen, elnök asszony. Ha jól tudom Szávay képviselő úr történelem szakot végzett és praktizál is, tehát nyilván ismeri a magyar történelmet, a magyar történelemnek ebből az időszakából jócskán ismerhet példákat. De ha konkrétan kérdezett, mellékelünk a módosító indítványhoz egy, a magyar Királyi Minisztérium 1939. évi rendeletéből gróf Teleki Pál miniszterelnök aláírásával, amely a kitiltásra és a rendőrhatalom felügyelet alá való, őrizet alá helyezéséről szól, megmutatom neki, tehát példát is, ha úgy tetszik, egy példát mellékelünk is ehhez a módosításhoz. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Képviselőtársaim van-e még kérdés, vélemény. *(Nincs jelzés.)*

Államtitkár úr, öné a szó a válaszadásra.

Dr. Rétvári Bence államtitkár (KIM) válaszadása

DR. RÉTVÁRI BENCE államtitkár (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): Köszönöm szépen. Először is köszönöm mindenkinek a támogatását a javaslattal kapcsolatban.

Ékes Ilona képviselő asszonynak azt tudom mondani, hogy abszolút indokolt, hogy pontosítsunk bizonyos dolgokat, mert így elkerülhetünk félreértéseket. Úgyhogy, ha erre vonatkozóan bárkinek van javaslata, hogy hogyan pontosítsuk, azt látják, hogy mi az iránya, hogy ezt a cím pontosan kifejezze, erre mi nyitottak vagyunk, hogy ezeket befogadjuk és a cím így szűkítésre, pontosításra kerüljön.

Szabó Vilmos képviselő úrnak valóban abban igaza van, hogy a kitelepítések jó részét olyan jogszabályok alapján végezték el, amelyek korábban háborús időben születtek, és éppen ez a kvázi szomorú különlegessége ezeknek a deportálásoknak, hogy egy háborús jogszabály alapján békeidőben telepítettek ki embereket. De, ahogy mondtam, a mi fő célunk az az, hogy azokról emlékezzünk meg, akikről még nem emlékeztek meg, akik kimaradtak az elmúlt 20 évben a rendszerváltás után a különböző jóvátételi vagy egyéb jogszabályokból. Ha valóban van még ilyen társadalmi csoport, akkor én állok elébe, de szerintem, akiket ön említett, azokkal kapcsolatban az elégtételnek már sok formája itt a parlamentben is megnyilvánult.

Szávay képviselő úrnak a javaslata, hogy voltak járulékos jogfosztások, tulajdon tiltás, nem tölthettek be magasabb pozíciót, és mind a mai napig őrzik ennek a bélyegét, hiszen ezért csak kisebb lakást tudtak utána maguknak vásárolni, kisebb a nyugdíjuk, hiszen nem lehettek vezető állású munkavállalók. Erre vonatkozó utalást vagy kiegészítést ehhez a határozati javaslatához mi szívesen veszünk, és ha olyan, amelyik történelmileg is helytálló vagy a megfogalmazása fontos, akkor szerintem ezt tegyük bele. Nem kell túl burjánzóvá tenni, ez nem egy barokkos határozat, hanem láthatóan ez csak hiánypótlás volt, meg a tény rögzítése a fő feladata, de fontos tudnunk, hogy ez nem pusztán egy egy-két-három-négy éves deportálást, kényszermunkát jelentett, hanem utána 40 évnyi jogfosztást is magával vont, úgyhogy erre is nyitottak vagyunk és köszönöm még egyszer mindenkinek a támogatását.

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr.

Tisztelt Képviselőtársaim! Az első kérdés az első kérdés az, hogy képviselőtársaim támogatják-e az országgyűlési határozati javaslat általános vitára alkalmasságát. Aki igen, kérem, kézfelemeléssel szavazzon! *(Szavazás.)* Megállapítom, hogy a bizottság egyhangúlag támogatta az általános vitára alkalmasságát. Kedden, azaz holnap 10 órakor kerül sor ennek a határozati javaslatnak a vitájára, így bizottsági előadót is kell állítanunk.

Kérdezem, hogy ki az, aki vállalja. Ékes Ilona képviselő asszony vállalja ennek az ismertetését. *(Jelzésre.)*

Államtitkár úr!

DR. RÉTVÁRI BENCE államtitkár (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): Köszönöm. Csak technikailag mondom, hogy vagy kedden, vagy lehet, hogy a jövő héten, ez még technikai dolgoktól függ.

ELNÖK: Értem. Tehát én csak azt tudom mondani, hogy a mai állás szerint, holnap. De nyilvánvaló, ha nem holnap, akkor majd a jövő héten.

Kérdezem a bizottságot, egyetért-e azzal, hogy Ékes Ilona képviselő asszony legyen a bizottság előadója, kérem, szavazzunk! *(Szavazás.)* Igen. Megállapítom, hogy a bizottság egyhangúlag támogatja, hogy a képviselő asszony legyen az előadó.

Köszönöm államtitkár úr.

Egyebek

Tisztelt Képviselőtársaim! Áttérünk az egyebek napirendi pontunkra.

Az egyebek között elsőként a munkaterv első féléves javaslataival kapcsolatosan szeretném képviselőtársaimat kérni, hogy a vonatkozó javaslataikat vagy juttassák el, vagy esetleg, ha most kívánnak erre vonatkozóan néhány megjegyzést tenni, akkor tegyék.

Én magam négy olyan kérdéskörre teszek majd javaslatot, amit az első félévben úgy gondolom, hogy jó lenne - figyelemmel az elmúlt egyéves tapasztalatunkra is - jó néhány kérdésben ott, ahol tájékoztatókat, beszámolókat hallgattunk meg, hogy azoknak milyen eredményei voltak. Én javasolnám, hogy a külhoni magyar újságírás helyzetéről a külhoni magyar újságíró egyesületek konvencióját hívjuk meg egyszer egy tájékoztatásra. Ez szerintem azért is jó, mert a bizottság is megismerteti a saját munkáját ezen keresztül a határon túl élő magyarsággal, ugyanakkor mi magunk is egy teljes képet kapunk arról, hogy a határon túli újságírás milyen problémákkal, gondokkal, vagy reményeim szerint milyen eredményekkel küzd, így javaslom Klem Józsefet és Ambrus Attilát hívjuk majd meg erre a tájékoztatóra. Ennek az időpontját nyilván majd közösen az első féléves javaslatokban megteesszük.

Ugyanígy a hazai közmédiaokat is praktikus lenne szerintem meghívunk egyszer, hogy egyébként a határon túli magyarsággal foglalkozó, és a közösségek helyével, szerepével hogyan találkozunk a közmédiaokban, szerintem érdemes ezt is megtennünk; illetve javaslatot fogok arra is tenni, hogy a Benes-dektrétumok által sújtott felvidékiek és magyarságról kitelepítettek kárpótlásának jogi és anyagi vetületére vessünk majd egy pillantást, de nyilván ezt én is írásban meg fogom tenni a titkárság fele.

Kérdezem, hogy van-e önöknek most javaslatuk.

Szávay István képviselő úr!

Hozzászólások, javaslatok

SZÁVAY ISTVÁN (Jobbik): Köszönöm szépen. Írásban el fogom majd küldeni, van több is. Amit mindenképpen szeretnék felvetni, az a pedagógus szövetségek vezetőinek a meghívása, ezek közül külön szeretném kiemelni a Romániai Magyar Pedagógus Szövetséget. Miután a kormány elvette az Iskola Alapítványtól az oktatás-nevelési támogatásnak a lebonyolítását - Romániában ezt az Iskola Alapítvány kapta meg -, és diplomatikusan fogalmazva sem voltak mindig urai ennek a helyzetnek, illetőleg nem voltak talán a legjobban felkészülve erre a feladatra, úgyhogy úgy gondolom, erről mindenképpen érdemes beszélni, hogy ez a dolog hogy áll most.

A másik ok, az pedig a csángó oktatási programnak az átadása vagy ideiglenes átadása a részükre, úgyhogy Burus Siklódi Botond elnök úrnak a minél hamarabbi, tehát ezt kifejezetten sürgős ügynek érzem a meghívását, szeretném a tisztelt bizottságnak javasolni. És ha már meghallgatjuk őt, akkor azt hiszem, érdemes lenne a Vajdasági Pedagógus Szövetséget, illetve Orosz Ildikót vagy Pék László elnök urat is meghívni, vagy legalábbis valakit a pedagógus szövetségek részéről, akár elosztva a következő félév folyamán ezeket a témákat. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Tájékoztatom önöket, hogy Szabó Vilmos képviselő úr egy másfél oldalas írásos anyagot küldött, amit természetesen be fogok építeni. Ezzel nem megelőzni szerettem volna a képviselő úr felszólalását.

SZABÓ VILMOS (MSZP): Köszönöm szépen. Ennyit akartam mondani, hogy elküldtem ezt a titkárság e-mailjére, örülök, hogy megérkezett.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Arra kérem képviselőtársaimat, hogy szintén akkor írásban még a héten juttassák el a bizottság titkárságára, és akkor összefésüljük a javaslatokat, és egy javaslattal fogunk a következő bizottsági ülésünkre, a jövő heti ülésünkön élni. Köszönöm. Kérdezem, hogy lezárhatjuk ezt. Még egyebekben van néhány kérdés, mennék tovább.

A Házbizottság állásfoglalása 2012. február 8-án, amely megszületett a miniszterek kinevezés előtti meghallgatásának rendjéről. Ez a módosítás kifejezetten a Nemzeti összetartozás bizottsága tekintetében született, ami azt jelenti, hogy a bizottságunk a közigazgatási és igazságügyi miniszterjelölt, a külügyminiszter-jelölt, a nemzeti erőforrás miniszterjelölt és a tárca nélküli miniszterjelölt - itt elsősorban a nemzetpolitikáért felelős miniszterjelöltre van szó - esetében megkapta azt a lehetőséget, hogy a miniszterjelöltek meghallgatásával élhessen. Természetesen akkor a jövőben eszerint fogunk mi magunk is eljárni és megtenni az ezzel kapcsolatos feladatainkat.

Kérdezem, hogy van-e ehhez észrevétel. *(Nincs jelzés.)* Nincs. Köszönöm szépen.

Tájékoztatom önöket, hogy Lukács Gabriella a bizottság mellé kijelölt könyvtáros munkatárs kapta azt a feladatot - bemutatam Lukács Gabriellát -, aki az országgyűlési könyvtár információs szolgálatánál dolgozik. Gabriella, kérem, hogy foglaljon helyet, mivel államtitkár úr még nincs itt, azt gondolom, hogy egy-két-három percben lehetőséget biztosítunk önnek, hogy bemutatkozzon és mutassa be azt a tevékenységet, amit folytatnak, és amivel rendelkezésére tudnak állni a bizottságnak, illetőleg a képviselőtársaimnak.

Öné a szó!

LUKÁCS GABRIELLA bizottsági könyvtáros: Köszönöm szépen. Lukács Gabriella vagyok, és az Országgyűlési Könyvtár Képviselői Információs Szolgálatánál dolgozom. A Képviselői Irodaház 7. emeletén vagyok helyileg, itt a parlament épületében a félemelet 34-ben, a Széchenyi olvasóteremben állunk az önök rendelkezésére.

Szeretném felajánlani a segítségünket a bizottság munkájához, rajtam keresztül vagy Szilágyi Péter úron keresztül meg tudnak engem találni bármilyen kérdéssel, amiben segítséget tudunk nyújtani. Szeretnék felajánlani lehetőséget sajtófigyelésre, amennyiben ezt a bizottság tagjai igénylik, ehhez szeretném az önök segítségét abban kérni, hogy milyen témákban szeretnék azt, hogy ez a sajtófigyelés készüljön és milyen rendszerességgel.

Szeretném elmondani, hogy a héten készül el a hungarikumokról egy elemzés, amelyeket e-mailben is – akár nyomtatott formában is – eljuttatunk azokhoz, akik ezt igényelni fogják tőlünk. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Még egyszer tájékoztatásul mondom, hogy Lukács Gabriella kifejezetten a bizottságunk rendelkezésére áll, és én azt gondolom, hogy azt tegyük megfontolás tárgyává, hogy ezt a határon túli sajtófigyelést szerintem érdemes lenne kérnünk, úgyhogy ezzel kapcsolatosan majd Péterrel és Gabriellával lefolytatjuk, illetőleg majd a titkárság lefolytatja az egyeztetést. Köszönjük szépen önnek.

Tájékoztatom képviselőtársaimat, hogy a bizottság mellé kijelölt sajtómunkatárs, aki ugyan most nincs itt jelen, de szeretném mondani, hogy Marnitz Márton úr, aki a sajtószolgálat részéről szintén a bizottság mellé rendelt munkatárs, így képviselőtársaim hozzá is fordulhatnak, ha szükséges.

Szávay István képviselő urat illeti egyebekben a szó.

SZÁVAY ISTVÁN (Jobbik): Köszönöm szépen. Van több témám is, amiről szeretnék egy-két szót váltani. Számos alkalommal felvettem már, de a legjobb tudomásom szerint nem történt még előrelépés az ügyben. Talán elnök úr elküldött egy levelet, azzal kapcsolatban javasoltam több alkalommal, hogy a bizottságunk kapjon olyan jogot, hogy meghallgathassa a környező országba kiküldendő nagyköveteket, illetve a környező országokba nemzetpolitikai jelentőséggel bíró konzulátusra kiküldött vezető konzulokat. Ismét szeretnék érdeklődni, hogy ezzel kapcsolatban mi újság van egyrészt.

Másrészt, hallottam olyat, hogy talán ez házbizottsági hatáskör. Amennyiben ez házbizottsági hatáskör, akkor a Jobbik ezt a kérdést be fogja hamarosan a Házbizottság elé

kérni. Ebben az esetben tisztelettel kérem a jelenlevő képviselőtársaimat, hogy amennyiben egyetértenek ezzel a javaslattal - és korábban úgy tűnt nekem bizottsági ülésen, hogy ezzel a javaslatommal kapcsolatban önök is egyetértettek -, akkor szíveskedjenek ezzel kapcsolatban a frakcióvezetések irányába javaslattal élni, de ha ezzel kapcsolatban van valami történés, akkor arra kérnék... nincs? Van?

ELNÖK: Képviselő úr, valóban már az elnök úr részéről ez a kezdeményezés megtörtént. Úgy, ahogy a miniszterek esetében megtörtént már és ott lezárult, hogy a meghallgatásra lehetősége van a Nemzeti összetartozás bizottságának, én annyit fogok kérni Szilágyi Péter munkatársunktól, hogy készítsen elő egy levelet - amennyiben a bizottság ezzel egyetért -, és amit elnök úr szóban kezdeményezett, azt írásban a házelnök úr felé megerősítjük ezt a kezdeményezésünket. Kérdezem a bizottságot, hogy elfogadja-e ezt, hogy akkor egy ilyen levélben forduljunk Kövér László elnök úrhoz, és akkor ezt a szóbeli kezdeményezést írásban megerősítjük. *(A bizottság egyhangúan egyetért.)* Köszönöm szépen. Ez nem zárja ki azt, hogy esetleg az önök frakciója ugyanezt megtegye a Házbizottságnál. Szerintem, ha a bizottság együttesen ezt így támogatta, akkor ezt várjuk meg előbb. Jó?

SZÁVAY ISTVÁN (Jobbik): Jó.

ELNÖK: Köszönöm szépen.
Öné a szó!

SZÁVAY ISTVÁN (Jobbik): Köszönöm. Mennék akkor tovább. Szeretném ismét a leghatározottabb ellenérzésemet jelezni azzal kapcsolatban, hogy Semjén miniszterelnök-helyettes úr szeptember óta nem hajlandó ellátogatni a bizottság ülésére. Azt hiszem történt elég sok minden az elmúlt hónapokban, amiről miniszterelnök-helyettes úrnak illene beszámolni a bizottságnak. De ha nem történt volna semmi, talán akkor is úgy gondolom, hogy úgy lenne jó és helyes, ha évente egyszer, legalább általános tájékoztatás céljából, megtisztelné a bizottságot, mint ahogy ezt egyébként nem tette meg, és mint ahogy ezt egyébként miniszterelnök-helyettesé választásakor megígérte; és mint ahogy ezt én egyébként, mint említettem, még egyszer aláhúzom, tavaly szeptemberben kezdeményeztem, azóta ez nem történt meg. Úgyhogy ismét szeretném jelezni, hogy a leghatározottabban vagyunk annak a pártján és kérem a bizottságnak a vezetését, hogy szíveskedjen lépéseket tenni ez ügyben, hogy miniszterelnök-helyettes úr végre szíveskedjen a bizottság elé fáradni, és kellő időt rászánni itt a tájékoztatásainkra és adott esetben a kérdéseinknek a megválaszolására.

Az utolsó téma, a nemzeti jelentőségű intézményekről szeretnék egy néhány szót szólni a tisztelt bizottságnak. A következő van ezzel kapcsolatban. Többen is önök közül ott voltak a Magyar Állandó Értekezlet legutóbbi ülésén. Szó volt arról, hogy új lista készüljön a nemzeti jelentőségű intézményekről, ez nagyon jó és helyes, ezt mi is támogatnánk abban az esetben, ha nem azzal az egészen elképesztő kormányzati magatartással találkoztunk volna, ami arról szólt, hogy az ellenzéknek még a véleményét sem kívánják érdemben beépíteni ebbe a listába. A nemzeti jelentőségű intézmények meghatározásánál, illetve a kritériumrendszeréről a Magyar Állandó Értekezlet előtt osztott szét Répás Zsuzsa államtitkár asszony egy papírt és kérte, hogy az ülés végére jelezzük az álláspontunkat, amit én egész elképesztően botrányosnak és méltatlannak tartok, hogy egy fontos megbeszélés közben nekem egy pártálláspontot lejegyeznem egy sajtupapírra és ezt odaadni valakinek. Ez jól jelzi azt, hogy valójában a mi véleményünkre ebben nem voltak kíváncsiak.

Tehát ez a kritériumrendszer, információim szerint maga a végleges lista elkészült, ez a minisztériumban összeállt, bár még nem nyilvános. Azzal kapcsolatban, hogy mely

intézmények legyenek nemzeti jelentőségűek a határon túl, ezzel kapcsolatban az ellenzéknek a pártjai - vagy önök mindig azt szokták mondani, hogy a magyar pártok, tehát nyilván a magyar pártok - nem tehetek javaslatot sem, tehát nemhogy beleszólásuk nem volt, hanem javaslati joggal sem élhettünk azon magyarázat szerint, mondván, hogy ez a határon túliakra vonatkozik, akkor csak ők élhessenek javaslattal. Én úgy gondolom, hogy parlamenti pártként az Országgyűlés, amely a költségvetést elfogadja és pénzt biztosít ezeknek az intézményeknek, nagyon jól és helyesen, úgy gondolom, hogy a magyar Országgyűlés pártjai is legalább javaslattételi joggal rendelkezhetek volna, amennyiben önök a legkevesbé is komolyan gondolnák a nemzeti együttműködésnek a rendszerét.

Úgyhogy azt szeretném javasolni, hogy mielőtt nyilvánosságra kerül vagy végleges lesz - nem is a nyilvánosság új elem, a véglegesség - a nemzeti jelentőségű intézményeknek a listája, szíveskedjünk Répás államtitkár asszonyt meghívni magunkhoz és erről az egész történetről szíveskedjen minket tájékoztatni. Esetleg mondja el, hogy ő mennyiben látta más milyennek a dolog folyamatát, mint ahogy mi itt az ellenzékéből láttuk, és szeretném kérni, illetve javasolni, amennyiben még nem késő, akkor adott esetben a bizottság is élhessen még javaslattal a nemzeti jelentőségű intézmények listáját illetően. Tehát egyszóval, az a javaslatom, hogy államtitkár asszonyt hívjuk meg, ismertesse velünk a javaslatot és adott esetben biztosítson arra lehetőséget, hogy a bizottság tagjai még javaslattal élhessenek a lista esetleges kiegészítését illetően. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen képviselő úr. Nem tudom, ehhez, amit a képviselő úr mondott, van-e hozzászólás. *(Nincs jelzés.)* Én két dolgot szeretnék ezzel kapcsolatban mondani.

Semjén miniszterelnök-helyettes úr abszolút nyitott a találkozóra. Abba maradtunk, hogy én a mai napon még elküldöm neki a hivatalos újabb felkérést arra, hogy jöjjön és reményeim szerint a jövő hét végéig meg fogjuk tudni azt az időpontot, illetőleg lehet, hogy már a jövő bizottsági ülésig, amikor a miniszterelnök-helyettes úr a bizottság elé jön.

A másik kérdéskörrel, ami a nemzeti jelentőségű intézmények kérdését jelenti, arra kérem a bizottságot, hogy értsen egyet azzal, hogy akkor helyettes államtitkár asszonynak küldjünk ezzel kapcsolatosan szintén egy levelet, amiben részben arra fogjuk kérni, hogy egy alkalommal adjon erről a bizottságnak tájékoztatást, illetőleg addig is küldjön írásban egy tájékoztatást, hogy hogy áll ez a dolog.

Kérdezem, hogy ezzel a két dologgal, a levéllel egyetértenek-e így képviselőtársaim. Úgy látom, hogy nincs kifogás, így ezt mindenki támogatja, akkor erről külön nem szavaztatok. Köszönöm szépen.

Tisztelt Képviselőtársaim! Kérdezem, hogy egyebekben van-e még hozzászólás. *(Nincs jelzés.)* Tájékoztatom önöket, hogy a T/5841. számú törvényjavaslat, amelyben nem kijelölt bizottságként – hangsúlyozom még egyszer, nem kijelölt bizottságként -, de ugye abba maradtunk a napirend elfogadásakor, hogy ezzel kiegészítjük a napirendünket, amire Ódor Bálint államtitkár úr jelezte, hogy itt lesz és egy pár perc türelmünket kérte, amíg a Számvevőszéki bizottságnál befejeződik a tájékoztatásuk. Így most két lehetőségünk van. Az egyik, hogy vagy addig szünetet rendelünk el, vagy pedig ha van egyéb, ami a következő félévvel, illetve a bizottságunk működésével kapcsolatos, akkor esetleg folytatjuk az ülést. *(Jelentkezésre.)*

Kővári Zoltán képviselő úr, vagy Kőszegi Zoltán képviselő úr, bocsánat, régen láttam képviselő urat, elnézést.

KŐSZEGI ZOLTÁN (Fidesz): Semmi baj. Köszönöm szépen. Elnézést kérek a késésért. Nem tudom, hogy a munkatervről volt-e szó?

ELNÖK: Igen, az egyebekben, de nyugodtan képviselő úr, ha van még javaslata, akkor tegye meg.

KÖSZEGI ZOLTÁN (Fidesz): Egy konkrét javaslatom lenne. Lenne több is, de akkor azt majd eljuttatom. Azt nagyon fontosnak tartanám, hogy most az év elején hallgassuk meg a Fiatalkorú Műemlékvédők Egyesületét, illetve annak képviselőjét, ugyanis egy nagyon érdekes és fontos felmérést végeztek. Szabadkán a belváros megmentéséért küzdenek, és egy nagyon érdekes tanulmányuk van, nagyon friss tapasztalataik, amit tavaly év végén készítettek és erről szeretnének tájékoztatni minket, ez egy konkrét javaslat lenne.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Ezt természetesen a mostani jegyzőkönyv alapján ebbe az első féléves menetrendünkbe be fogjuk venni, és amennyiben van még képviselő úrnak is javaslata, abba maradtunk, hogy írásban még a héten minden képviselőtársam megteszi még a javaslatát a bizottság titkárságára, és akkor ez alapján fogjuk összeállítani.

Szerintem majd arról is nyilván kell beszélnünk, akarunk-e ebben a félévben kihelyezett bizottsági ülést. Ha igen, akkor mondjuk az hova legyen, esetlegesen ezzel kapcsolatban majd átnézzük azt is, hogy milyen meghívásaink vannak, és ha önöknek vannak javaslataik, akkor természetesen azt is szívesen vesszük.

Akkor én most két-három perc szünetet elrendelek addig, amíg államtitkár úr megérkezik, és akkor folytatjuk a szerződéssel kapcsolatos kérdéseket. Köszönöm szépen.

(Szünet 11.58-12.12-ig.)

Folytatjuk munkánkat. Tisztelettel köszöntöm Wintermantel Péter és Sinka László főosztályvezető urakat és akkor megkezdénénk a T/5841-es számú törvényjavaslat általános vitájával kapcsolatos napirendet. Természetesen azzal, hogy tájékoztattam a képviselőtársaimat, hogy ugyan nem vagyunk kijelölt bizottság, de tekintettel arra, hogy Horvátország európai uniós csatlakozásáról szóló szerződés kihirdetését tárgyaljuk, így a bizottságunk is a napirend elfogadásakor jelezte, hogy foglalkozni kíván ezzel a témakörrel.

A Horvát Köztársaság Európai Unióhoz történő csatlakozási szerződésének kihirdetéséről szóló törvényjavaslat (T/5841. szám) (Általános vita)

Sinka László főosztályvezető urat illeti a szó. Kérdezem, hogy kívánja-e kiegészíteni az előterjesztést vagy pedig Wintermantel Péter főosztályvezető úr.

Sinka László főosztályvezető (KÜM) szóbeli kiegészítése

SINKA LÁSZLÓ (Külügyminisztérium): Köszönöm szépen, elnök asszony. Igen, szeretném röviden kiegészíteni. Hozzám általában a bővítési vonulat tartozik. Röviden szeretnék egy pár szót szólni arról, hogy hogyan is jutottunk el idáig, illetve meglátásunk szerint Horvátország csatlakozása mit jelent számunkra, illetve az Európai Unió számára. Szeretném röviden azt is jelezni, hogy ugye itt főosztályvezetői szinten veszünk részt, ez annak köszönhető, hogy ez a téma, illetve más előterjesztés is most nagyon igénybe veszi a Külügyminisztérium kapacitásait, párhuzamosan több bizottság is ül, ezért aztán jelenleg nem tudunk magasabb szintű képviselőt biztosítani, remélem, hogy beérik velem.

Röviden szeretnék csak egy pár szót mondani arról, hogy a horvát csatlakozás milyen menetrend alapján jutott el idáig, illetve mi várható a következőkben. Röviden, és nem belemenve az evidenciákba, nyilvánvalóan mindenki számára ismert, a horvát csatlakozási folyamat egy hosszú folyamat, a csatlakozási tárgyalások 2005 óta folyamatban voltak, itt a tisztelt Ház is, az illetékes szakbizottságok is kimerítően foglalkoztak a horvát csatlakozás kérdésével.

Ami számunkra kifejezett öröm, az az, hogy a magyar elnökség alatt, 2011 első felében, sikerült egy jelentős előrelépést tennünk, 2011. június 30-án, a magyar elnökség utolsó napján sikerült lezárni a még nyitva álló fejezeteket, és ezzel elérte a magyar elnökség azt a célt, amelyet kitűzött maga elé és a csatlakozási tárgyalásokat sikerült lezárni. A következő állomás a folyamatban az a csatlakozási szerződés aláírása volt, erre tavaly december 9-én került sor, az állam és kormányfők találkozója előtt. Ezzel tulajdonképpen megnyílt a lehetőség a ratifikációra. A ratifikációs időszak folyamatban van. A ratifikációs időszaknak 2013. június 30-ig kell lezárulnia, ugyanis a csatlakozási szerződés rögzíti azt, hogy amennyiben 2013. június 30-ig minden tagállam nemzeti parlamentje, tehát Horvátország és a 27 tagállam nemzeti parlamentje ratifikálja a csatlakozási szerződést, és ezt letétbe helyezik az olasz kormánynál, akkor 2013. július 1-jével Horvátország az Európai Unió 28. tagja lesz.

Az előterjesztés kapcsán röviden magáról a szerződésről annyit szeretnék mondani, hogy a horvát csatlakozási szerződésnél a korábbi csatlakozási szerződéseket, jelesül: a mi csatlakozási szerződésünket vették alapul, ilyen szempontból sok olyan rendelkezés, amely a mi csatlakozásunkkor belekerült a csatlakozási szerződésbe, ez visszaköszön a horvát csatlakozási szerződésben is. Ezt azért tartom fontosnak elmondani, mert nyilvánvalóan felmerül az a kérdés, hogy Horvátország milyen feltételekkel csatlakozik az Európai Unióhoz és erre a válaszem az az, hogy Horvátország nagyon hasonló feltételekkel csatlakozik, mint annak idején Magyarország csatlakozott. Elég, ha azt mondjuk - amire talán mindenki emlékszik -, hogy amikor mi csatlakoztunk, akkor a munkaerő szabad áramlására egy 2 plusz 3 plusz 2 éves átmeneti rendelkezés volt érvényes, magyarán mondván a tagállamok dönthettek arról ezen időhatárok után, hogy megnyitják-e a munkaerőpiacokat a magyar munkavállalók előtt, ez a rendelkezés a horvát munkavállalókra is érvényes. Ugyanígy termőföld vásárlás esetében a mi esetünkben is 7 plusz 3 év volt, ugyanez visszaköszön a horvát csatlakozási szerződésben, de lehetne még folytatni ezt a sort.

Jelenleg a csatlakozási szerződés, vagy a közelmúltban történt két fontos esemény, amire szeretnék rámutatni. Az egyik az, hogy január 22-én Horvátországban népszavazást rendeztek, ahol a horvát csatlakozási szerződést a leadott szavazatok kétharmadával a horvát választók támogatták. Innentől kezdve Horvátországban is elindult a ratifikációs folyamat, várhatóan előreláthatóan, nem lehet most még pontosan látni, de várhatóan a horvát parlament, a horvát szabor március környékén fogja ratifikálni a csatlakozási szerződést. A másik fontos esemény az pedig az, hogy megtörtént az első tagállami ratifikáció, február 1-jén Szlovákia ratifikálta a horvát csatlakozási szerződést.

Röviden, és akkor ezzel zárnam a bevezetőmet. Tehát kontextusba helyezve a horvát csatlakozást, azt tartom fontosnak megemlíteni, hogy Magyarországnak több szempontból is alapvető érdeke az, hogy Horvátország csatlakozását segítse. Egyrészt van egy olyan elkötelezettségünk a bővítési folyamat iránt, az Európai Unió bővítési politikája iránt, amelyet eddig számtalan alkalommal demonstráltunk. A bővítési politika azt jelenti számunkra, hogy a jelenlegi válságon túl tekintve, az Európai Uniónak egy olyan eszközt adunk a kezébe, amely lehetővé teszi azt, hogy azt a stabilitást és békét, amelyet az Európai Unió alapvetően garantál, azonos értékek mentén a viták rendezésének a lehetőségét, ezt kiterjeszti. És ugye nekünk külpolitikai vagy földrajzi helyzetünkéből adódóan történelmi kapcsolatainkat tekintve, alapvetően a Nyugat-Balkánnak a csatlakozása kiemelten fontos.

Tehát a bővítési politika mellett egyrészt nagyon elkötelezettek vagyunk, másrészt pedig szeretnék arra rámutatni, hogy Horvátország csatlakozásával egy olyan szomszédunk csatlakozik az Európai Unióhoz, amellyel számos kapocs köt minket össze történelmileg, kulturálisan, értékalapon, és természetesen Horvátország csatlakozásával a közép-európai országok csoportja erősödik meg. És természetesen - és talán ebben a bizottságban ezt is szükséges elmondani - az az általános értékrendszer, amelyet az Európai Unió közvetít az

emberi jogok és a kisebbségi jogok területén is, az nekünk csak jó, ha ezek az értékek ezek pótlólagos garanciaként megerősítésre kerülnek még egy szomszédunknál, Horvátország esetében is. Nagyon szépen köszönöm a figyelmet.

Kérdések, vélemények

ELNÖK: Köszönöm szépen, főosztályvezető úr. Megkérdezem Wintermantel Péter főosztályvezető urat. *(Jelzi, hogy nem kíván szólni.)* Nem kíván szólni.

Önöké a szó, képviselőtársaim!

Szávay István képviselő urat illeti a szó.

SZÁVAY ISTVÁN (Jobbik): Köszönöm szépen a szót. Szeretném előrebocsátani, tisztelettel köszöntöm önöket, hogy semmilyen elvi felvetésünk, illetve ellenvetésünk a javaslat kapcsán nincsen, de én magam is jónak és helyesnek éreztem azt és fontosnak, hogy ez elé a bizottság elé is ez a kérdés bekerüljön, hiszen ennek a kérdésnek van nyilvánvalóan nemzetpolitikai relevanciája még akkor is, ha csak egy kis létszámú magyar közösségről beszélünk, mert úgy gondolom, hogy nekünk minden magyarnak fontosnak kell lenni.

A Jobbik számos kérdésben az elmúlt másfél év során is hiányolta a kormányzati bátorságot arra, hogy népszavazással erősítsenek meg fontos kérdéseket, a mi véleményünk az, hogy sokkal több fontos ügyben kellene népszavazást tartani. Így, ellenére az Unió vagy az EU-szkeptikus álláspontunknak, azon az állásponton vagyunk, hogy amennyiben a horvát társadalom kétharmaddal támogatta ezt az uniós csatlakozást, akkor a magunk részéről is természetes, hogy ezt támogatni fogjuk, illetve a mai napon ezzel kapcsolatban majd igennel fogunk szavazni. Ugyanakkor szeretném felhívni a figyelmet és továbbra is biztatni önöket arra, hogy ezekről a kis régiókról és ezekről a kis létszámú magyarokról sem feledkezzen el a magyar külpolitika.

Horvátországban nem látunk különösebb problémát az emberi jogok tekintetében, nem is gondoljuk, hogy bármilyen különösebb feltételt Magyarországnak szabnia kellene a horvát uniós csatlakozáshoz, ellentétben, mint ahogy kellett volna a románhoz, és mint ahogy kellene a szerbhez egyébként. De ezzel együtt szeretnénk felhívni a figyelmet, hogy van egy kis létszámú fogyatkozó, de élni és megmaradni akaró magyar közösség Horvátországban, akikre továbbra is oda kell figyelni, és azokkal a problémákkal, amelyeket felvetnek, lehet, hogy kisebb súlyúak, vagy nehezebben jut el hozzánk, ezzel együtt is majd foglalkozni kell. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Engedjék meg, hogy köszöntsem Ódor Bálint államtitkár urat, aki csatlakozott a Külügyminisztérium főosztályvezetőjéhez, mint előterjesztő. És természetesen tisztelt államtitkár úr, képviselőtársaim, kérdésem az egyik az, hogy lesz-e egyáltalán külön országgyűlési határozati javaslat ehhez az előterjesztéshez, ami a magyar-horvát viszonyokról szól.

A másik - és engedjék meg képviselőtársaim, nyilván ismét nem visszaélve az elnöklő jogával - kérdésem arról szól, és egyetértve azzal is maximálisan, elkötelezve Horvátország európai uniós csatlakozása mellett, azt hiszem, hogy Magyarország tényleg pártpolitikai kurzusokon túl is mindig elkötelezett volt abban, hogy Horvátország ezt az utat végigjárja és az uniós csatlakozása sikeres legyen. Azt gondolom, hogy a magyarországi uniós elnökség elég nagy lendületet adott ennek a kérdésnek. Viszont voltak az elmúlt esztendőben olyan kérdések, mint a Dráva menti erőmű építés kérdése, a kopácsi rét aknamentesítése kérdéskörök, és nyilván, amit Szávay képviselő úr is említett, a Horvátországban élő magyarság helyzetének a kérdéskörei, amiben kérdezem nyilván, és hangsúlyozom még egyszer, maximálisan elkötelezve Horvátország uniós csatlakozása és a szerződés ratifikálása

mellett, ezeknek a kérdéskörökben hogyan látják a Külügyminisztérium munkatársai, hogy milyen lépések tehetők a jövőben.

Nem tudom, képviselőtársaim, van-e egyéb? *(Nincs jelzés.)* Nincs, akkor önöké a szó. Államtitkár úr!

Ódor Bálint államtitkár (KÜM) hozzászólása és válaszadása

ÓDOR BÁLINT államtitkár (Külügyminisztérium): Köszönöm szépen, elnök asszony. Nagy öröm, hogy itt lehetek, és nagyon elnézést kérek, egy másik bizottságban volt egy másik előterjesztése a Külügyminisztériumnak, ezért nem tudtam itt lenni az elejétől fogva.

Arra szeretnék akkor én kitérni, mert gondolom elhangzott a többi momentum, hogy mit jelent a horvátországi magyarság számára a horvátországi EU-csatlakozás. Azt gondolom, mint ezt a többi szomszédos országok esetében is, itt is azt gondolom, hogy nagyon fontos előnyökkel jár számukra tekintettel arra, hogy a négy szabadság megnyilvánult, tehát a szabad mozgás, a tőke, illetve a szolgáltatások terén és ez mindenképp megnyitja az utat a szorosabb együttműködés irányába. Azok a kérdések, amelyek egyébként fel fognak merülni a következő időszakban, ezeket hangsúlyosan kezeljük ezen a két oldalon, melyekre elnök asszony utalt, egyébként vannak egyéb kérdések is, nyilván arra törekedve, hogy az összes magyar érdeket a lehető leghatékonyabban tudjuk érvényesíteni. Az egész folyamatban mi zászlóvivői voltunk a horvát csatlakozási tárgyalások előre vitelének, még elnökségként is lehetőségünk nyílt arra, hogy kimozdítsuk a holtpontról a folyamatot, ugyanis voltak olyan megfogalmazott kritikák, amelyek miatt a folyamat akár többéves késedelmet is szenvedhetett volna, tehát ezeket sikerült megoldani még tavaly ilyenkor, ebben az első félévben, 2011 első félévében.

Külön nyilatkozat, előterjesztés, országgyűlési határozat vagy egyéb formájában nem készült a kormány előterjesztésében tekintettel arra is, hogy itt maga az a tény, hogy mi másodikként ratifikáljuk ezt a szerződést, ez már kimutatja azt, hogy mi milyen elkötelezettek vagyunk a magyar-horvát kapcsolatok további mélyítése és barátiabbá tétele mellett. Azt gondolom, azt viszont fontos megjegyezni még Horvátország tekintetében, hogy Horvátország egy előremutató kisebbségi szabályozással rendelkezik, amely szintén gazdagítani fogja, amint bent lesz Horvátország az Európai Unióban, a kisebbségi politika terén lehetséges lépéseket, hivatkozva arra, az egy jó példa, amelyet Horvátország megvalósított, ez a mi álláspontunk is, ahogy ezt mi látjuk. Tehát a folyamat az még hosszú, tehát Magyarország lesz a második ország, amennyiben az Országgyűlés ma így dönt a ratifikációval, viszont ugye a további 25 ratifikáció, illetve Horvátország ratifikációja is még ismereteink szerint a következő hetekben kerül sor, tehát ezek még előttünk állnak. Ennyit mondanék. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kérdezem, hogy van-e egyéb. *(Nincs jelzés.)* Azt gondolom, mint pécsi, és nyilván mi elkötelezettek vagyunk a horvátországi csatlakozásban, ezt azt hiszem Hoppál Péter képviselőtársam nevében is mondom, a határ-menti térség fejlesztésében egy nagyon jó lehetőség, főleg az Ormánságnak, ott eléggé ki fog nyílni ez a tér. Köszönöm szépen.

Határozathozatal

Kérdezem képviselőtársaimat, hogy támogatják-e a ratifikációt, illetve a szerződés tárgyalásának az általános vitára való alkalmasságát, illetőleg ma ezt le is fogjuk zárni, tehát támogatják-e ezt az előterjesztést képviselőtársaim. *(Szavazás.)* Köszönöm. Megállapítom, hogy a bizottság egyhangúlag támogatta.

Nekünk nem kötelező bizottsági előadót állítani, de kérdezem, hogy van-e igény arra a bizottság részéről, hogy állítsunk-e ennek ellenére bizottsági előadót. *(Dr. Hoppál Péter jelentkezik.)*

Hoppál Péter képviselő úr, a Nemzeti összetartozás bizottsága nevében fog szólni és méltatja a szerződést. Kérdezem, hogy elfogadják-e képviselőtársaim Hoppál Péter képviselő úr személyét. *(Szavazás.)* Köszönöm szépen. Megállapítom, hogy egyhangúlag támogatta a bizottság.

Tisztelt államtitkár úr, főosztályvezető urak, köszönöm, hogy megjelentek a bizottság előtt.

Képviselőtársaimnak pedig köszönöm a részvételt, 12 óra 30 perc van, befejeztük a mai bizottsági ülésünket. És ha egyéb rendkívüli nincs, akkor feltehetően a jövő hét elején fogunk találkozni, addig is jó munkát kívánok önöknek, viszontlátásra és szép hetet!

(Az ülés befejezésének időpontja: 12 óra 30 perc)

Dr. Szili Katalin
a bizottság alelnöke

Jegyzőkönyvvezető: Turkovics Istvánné